

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

Dr. Pál Tibor

Elnök Úr részére

Beszámoló a MKVK Könyvelői Tagozat 2024 évi tevékenységéről és 2025 évi feladatok, elképzelések

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Elnökség!

Helyzetelemzés

A Könyvelői Tagozat továbbra is igyekszik figyelemmel kísérni a számviteli munka – ezen belül a könyvvezetés gyakorlatában - bekövetkező változásokat. 2024 évben továbbra is az előző évi tendenciák folytatódását látjuk, illetve némely folyamatok felgyorsultak, azaz a korábbi folyamatok hatása mostanra kézzelfoghatóbbá vált.

A szakmára vonatkozó megállapítások nem csak a tagozati tagok véleményére, tapasztalataira alapozzuk, hanem ennél sokkal szélesebb körű. Tesszük ezt azért, mert

- a tagozat létszáma viszonylag kicsi, így önmagában nem reprezentálja a teljes könyvelői társadalom helyzetét, problémáit;
- könyvvizsgálói munkához nagyon fontos szempont egy-egy adott megbízáshoz kapcsolódó könyvelés körülményeinek, minőségének a megértése, s az abban rejlő kockázatok megfelelő szintű kezelése.

A Könyvelői tagozat létszáma – hasonlóan a kamara taglétszámához – csökkent az előző évhez képest.

Létszám adatok	Taglétszám	-ebből aktív	-ebből szüneteltető
Könyvelői tagozati létszám 2024	208	130	78
Könyvelői tagozati létszám 2023	232	148	84
Könyvelői tagozati létszám 2022	246	160	86
Csökkenés létszám szerint 24/23	24	18	6
Csökkenés létszám szerint 23/22	14	12	2

A csökkenés oka a kollégák kamarából való kilépése és elhalálozás volt.

Továbbra jelentős a könyvelési munka átalakulása, amivel sok könyvelő már nem tud (vagy nem akar) szakmailag és/vagy technikailag lépést tartani, így feladja a könyvelési vállalkozását. Ennek okai:

- Digitalizációs hatások – Egyértelmű, hogy ki kell használni az adatátvételi lehetőségeket a könyvelési munka során. Ez az evidencia azonban sok nehézséggel is jár, amelyre a könyvelők egy része nem képes vagy – ha a könyvelési munkához megélhetési, vagy egyéb okok miatt nem szükséges számára, akkor – nem vállalkozik:
 - Több évtizede bizonytalanságot okoz a számviteli törvényben megfogalmazott információs és számviteli folyamatok tartalma. Ez a definíció – ahogyan a számviteli törvény könyvviteli szolgáltatásra vonatkozó teljes tartalma is – a gazdálkodókra vonatkozik, de a kiszervezett könyvelés esetén a könyvelőnek kevés ráhatása van a rendszerszervezési feladatok kialakítására.

150. § (2) A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozik különösen:

a) a számviteli politika, a könyvviteli elszámolás, a beszámolóképzés rendszerének, módszerének kialakításával (ideértve a belső információs rendszer kialakítását is), a számlarend, a könyvvezetéshez, a beszámolóképzéshez szükséges szabályzatok elkészítésével, rendszeres karbantartásával kapcsolatos feladatok ellátása, beleértve a főkönyvi nyilvántartások vezetését, az összesítő feladatok készítését, a beszámoló összeállítását, a beszámolóban, a könyvviteli nyilvántartásokban szereplő adatok elemzését, a gazdasági döntéseket megalapozó következtetések levonását is,

b) az elszámolások, a beszámolóban szereplő adatok jogszerűségének, szabályszerűségének, megbízhatóságának, bizonylatokkal való alátámasztottságának, a számviteli alapelvek követelményei megtartásának biztosításával a valóságnak megfelelő belső és külső információk előállítása, szolgáltatása.

Az általános információ-technológiai folyamatoknak, a rendszerszervezésnek egyre nagyobb szerepe lenne a vállalkozásoknál. Ezt azonban nem lehet/szabad a könyvelőktől elvárni, mert sem képzettségük, sem rálátásuk nincs meg hozzá. (De akkor miért tartalmazza ezt a „feladatot” a Szt. könyvelési szolgáltatás része?)

- Az automatizálási folyamatokba bekerülő, s onnan kikerülő adatokat ellenőrizni kell, azokhoz – sok esetben – további adatokat, információkat kell manuálisan fűzni. Ezen technológiák egyedi kidolgozása és működtetése jelentős erőforrást igényel, amelyet
 - a könyvelő megfelelő tartalékok hiányában nem tud/akar megfinanszírozni;
 - a könyvelési vállalkozás jövőképebe már nem fér bele;
 - nincs meg az ügyféloldalon való kellő támogatás.
- Egyre több segédsoftverhez, platformhoz „érteni kell”. Ha azokat az ügyfelek használják és a könyvelés számára feldolgozandó információkat tartalmaznak, akkor a könyvelő számára feladat ezek megismerése, könyvelésbe való adoptálása. (Pl. különböző banki rendszerek még mindig nem egységes platformon működnek.)
- Nincs alapvetően megfogalmazott és elfogadott munkamódszertan a kiszervezett könyvelésre vonatkozóan. Minden könyvviteli szolgáltató a saját maga rendszerében – a saját erőforrásainak, kapacitásának, affinitásának, saját ügyféligényeinek figyelembevételével – működik. Ez hatalmas erőforráspazarlás össz-szakmai szinten! Segítségét jellemzően a különböző szakmai szervezetek és platformok által működtetett fórumok adnak, amikor is sokszor a „vak vezet világtalant”).
- Folyamatos az igény az ügyfelek részéről a technikai segítségnyújtásra – sokszor olyan kérdésekben is, amely csak közvetett módon van kapcsolatban a könyveléssel. Bár ez lehetne akár plusz bevételi forrás a könyvelés számára, de sokszor nincs hozzá könyvelői oldalon tudás, kapacitás vagy éppen az ügyfél oldalán fizetési hajlandóság. („Neked ez csak két kattintás, ezért miért kellene még külön fizetni ... nem fér bele ...”)
- Továbbra is nagy a bizonytalanság a digitalizációhoz kapcsolódó felelősségi kérdésekben. A könyvelőknek még az általuk alkalmazott adatfeldolgozási-technológiákról sincs olyan ismerete, amely alapján képesek lennének előre, egy későbbi káreseményt előrevetítve a saját és/vagy az ügyfél felelősségét rögzíteni. Tudják, hogy a szolgáltatási szerződésben ezzel foglalkozni kellene, de inkább óvatosan kikerülik e kérdéseket. Ez – minden olyan szakember számára, aki látja a lehetséges károkat, következményeket – egy szinte kezelhetetlen bizonytalanság.
- Továbbra is sok a téves helyzetelemzés és digitális alkalmazásokban lévő hibaforrás:
 - automatizmusok miatt számviteli problémák (pl. öntanuló rendszer azt könyveli, ami az előző számla kontírozása volt – „16” vs „52”)
 - feltételezett több szabad kapacitás >>> több ügyfél felvételének lehetősége >>> nem jut elég idő/energia egy adott cégre >>> szolgáltatási színvonal csökkenése.

➤ **Ügyféligények változása:**

- Egyre fiatalodó ügyfélkör – más igényekkel, elvárásokkal van jelen a piacon. Ezzel szemben a könyvelői társadalomban egy folyamatos öregedés van. A szemléletmódok közötti egyensúly megteremtése nehéz.
- Fokozódik a komplex szolgáltatások iránti igény. Egyre gyakoribb, hogy az ügyfél rendszerén kell a könyvelést távoli eléréssel végezni. „Benn is vagyok, kinn is vagyok” nehézségek állandó jelenléte.
- Egyre nagyobb a nyomás a céges adminisztrációs feladatok könyvelésre való hárítása irányába. (A vállalkozások is szakemberhiánnyal küzdenek – egy jó pénzügyes aranyat ér, de ha nincs ...)

➤ **Jelentős munkaerőhiány:**

- A könyvelőknél mára kritikus mértéket ért el a szakképzett munkaerő hiánya.
- Sok a pályaelhagyó és a nyugdíjba vonuló könyvelő, helyettük kevés a szakmába belépő, illetve a könyvelőirodai területre pályázó fiatal szakember. Ez mellett:
 - sajnos alacsony a képzésből kikerülő fiatalok szakmai tudása;
 - a fiatalokat jobban vonzzák a nagy céges struktúrák, mint a kisebb szervezetekben – pl. könyvelőirodákban – történő munkavégzés;
 - a fiatalok feladatokban és nem szakmai karrierben gondolkodnak;
 - a könyvelőiroda „legfeljebb” némi szakmai gyakorlat megszerzéséhez cél;
 - a „könyvelés egy megszűnő szakma” – ha még szakmai oldalról is így kommunikálunk, akkor hogyan várunk fiatalokat közénk?

Erre reflektáltunk a https://www.facebook.com/groups/konyvvizsgalo_csoportban 2024.11.12 napján, amelyre sok értékes vélemény érkezett.

- Gyors munkaerőfluktuáció – hosszú betanítási idő az iroda részéről, gyors távozás a könyvelő oldalán.
- Az ügyfelek továbbra is a külső szolgáltatóra próbálják hárítani a cégben nem megoldható feladataikat. („Minden, ami papír vagy adat, az a könyvelő feladata!”)
- A dolgozók többségének alapvető igénye van a home office (HO) munkavégzésre. A könyvelőiroda vonatkozásában a HO számos speciális munkaszervezési és adatbiztonsági kérdést, illetve kockázatot vet fel.

➤ **Gazdaságosság (eddig sem volt nagy nyereséghányaddal művelhető terület ...)**

- Jelentős a humán erőforrásigény – az általános bérszínvonal emelkedésével és a fokozódó kereslettel ezen a területen a bérek drasztikusa megemelkedtek.)
- IT költségek jelentősen emelkedtek. A munkához szükséges nagyobb teljesítményű erőforrások biztosítása tovább növeli a költségeket.
- Nagy időráfordítást, illetve költséget igényelnek a könyvelési munkához kapcsolódó speciális költségek, amelyek ügyfélre való terhelése nehéz (Pmt, Gdpr, saját folyamatok megszervezése, betanítások stb.).
- Az ügyfelek nem akceptálják a könyvelői díjak emelését – sok esetben még az inflációs hatás is nehezen érvényesíthető (Ha valaki több éven keresztül nem emelte az árakat, nagyon nehéz az utólagos szintre hozás vagy rentábilissá tétel.)

A Könyvelői tagozat szűkös erőforrásai nem tesznek lehetővé nagyobb horderejű szakmai rendezvényeket, ezért továbbra is a tagozati munka fókusza a könyvelői munka folyamatos figyelemmel kísérése.

Megvizsgáltuk, hogy képesek vagyunk-e hatékony támogatási formákkal segíteni az ezen a területen (is) működő könyvvizsgáló kollégák mindennapi szakmai munkáját. Le kellett vonni azt a következtetést, hogy erőforrás hiányában, illetve a problémák mögötti alapvető hiányosságok, nehézségek miatt ehhez az MKVK Könyvelői tagozata önmagában nem tud jelentős változást generálni. A szakmai szervezetek ezen a területen való összefogása – az eddigi tapasztalatok alapján – nem működik.

A munkánknak publicitást is adtunk, mert idén egy cikket készítettünk a SZAK-MA lap számára a fenti témákhoz kapcsolódóan.

Volt több olyan külső szervezésű (NAV, SZÁSZ, Szakmai szervezetek) rendezvény, amelyen, mint a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Könyvelői tagozata voltunk jelen és képviseltük véleményünket

a színvonalas szakmai munka szükségességéről, illetve

a szakmai munkát érintő nehézségek detektálásáról.

A sokéves gyakorlat szerint 2024. decemberben megrendezésre kerülhet a Könyvelői tagozat és Adótagozat együttes szakmai rendezvénye, amelyben az aktuális jogszabályváltozásokat neves szakemberek interpretálnak. Mindezt az MKVK OK által történő magas színvonalon megvalósuló szervezésben kerül megrendezésre.

2024 évi tervek

A Könyvelői Tagozat igyekszik – a bevezetőben is említett – időszerű elemző, helyzetfelmérésen alapuló gondolkodást képviselni a továbbiakban is. Igyekszünk a könyvelői munka igen gyorsan változó kihívásaihoz való alkalmazkodást munkákkal segíteni a tagozat tagjai számára.

2025-ben a fentiekben már vázolt HO munkavégzési problémákban történő segítségnyújtást tűzte ki a tagozat maga elé. Ebben elsősorban a tagozat vezetésének személyes tapasztalatai és kapcsolatai révén több helyről is támogatást kértünk és remélhetőleg kapunk is. Ebben a kérdésben az Informatikai tagozattal kialakított jó kapcsolatunk is jelentős segítséget ad számunkra. A kérdéskörben tervezett események:

- szakmai rendezvény – előadó, meghirdetési kör szervezése folyamatban;
- szakmai cikk publikálása a SZAK-MA c kiadványban;

Továbbra is hisszük, hogy a könyvelői piac tisztulását, a könyvvizsgáló könyvelőknek a minél eredményesebb üzleti lehetőségeket csak magas színvonalú munkával lehet biztosítani. Mindezek mellett továbbra is nyitottak vagyunk minden olyan megkeresésre, együttműködésre, amely a Tagozati tagok, illetve tágabb értelemben a könyvviteli szakma színvonalát és presztízsét támogatják.

Budapest, 2024. november 28.

dr. Sallai Csilla

Könyvelői Tagozat vezetője